

МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТРЕСУ НА РОЗВИТОК ШКІРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Рябова О. О., Толчий Ю. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

oksanarova@ukr.net

Вступ. На сьогоднішній день психоемоційний стрес розглядається як потужний тригерний фактор в розвитку багатьох захворювань, у тому числі і захворювань шкіри. За даними літератури відомо багато дерматозів, виникнення чи загострення яких провокуються впливом стресових факторів, зокрема, псоріаз, атопічний дерматит, акне, алопеція тощо. Зв'язок між психоемоційним стресом та захворюваннями шкіри є достатньо складним і до кінця не з'ясованим.

Мета. Метою даної роботи є вивчення механізмів впливу психоемоційного стресу на розвиток шкірних захворювань.

Матеріали та методи. Нами проведено дослідження сучасних наукових іноземних літературних джерел щодо механізмів впливу стресових факторів на розвиток дерматозів. В роботі використовували методи критичного аналізу даних наукових літературних джерел.

Результати та їх обговорення. Встановлено, що з одного боку вплив стресових факторів на організм людини може призводити до розвитку або загострення дерматозів, а з іншого боку стигматизація шкірних захворювань може негативно впливати на стан нервової системи людини, що формує замкнуте коло. За даними досліджень розвиток запальних процесів в шкірі під впливом стресу обумовлений змінами у гіпоталамо-гіпофізарно-наднирковій системі, що супроводжується збільшенням рівнів адренокортикотропного гормону, що в подальшому стимулює продукцію наднирковими залозами адреналіну, глюкокортикостероїдів, які разом з іншими нейропептидами впливають на шкірний бар'єр та можуть призводити до вироблення цитокінів: IL-1, IL-6, IL-18 та TNF, які беруть участь у розвитку імунних процесів в шкірі, провокуючи запальну реакцію та порушення бар'єрних функцій епідермісу. Підвищена експресія прозапальних цитокінів може призвести до розвитку хронічного запалення, посилення реакцій гіперчутливості та загострення таких дерматозів, як псоріаз, акне, атопічний дерматит. Психоемоційний стрес також зменшує експресію епідермальних антимікробних пептидів, що призводить до підвищеної сприйнятливості шкіри до патогенів, зниження її бар'єрної функції, що збільшує ризик інфікування та ускладнює процеси відновлення шкірного покриву. Крім того, стрес призводить до збільшення трансепідермальної втрати води, що послаблює захисний бар'єр шкіри, спричиняючи підвищену чутливість до дії зовнішніх подразників, що може призвести до загострення екземи та дерматиту.

Висновки. Таким чином, механізми впливу психоемоційного стресу на розвиток дерматозів полягають в активації прозапальних цитокінів, порушенні бар'єрних функцій шкіри, збільшенні трансепідермальної втрати води.

Ключові слова: психоемоційний стрес, механізми впливу стресу на шкіру, дерматози.